

Vài Lời Tâm Tình Nhân Dịp Cuối Năm

Nguyễn Văn Thuất

(Chủ tịch Hội Đồng Trung Ương Hướng Đạo Việt Nam)

Năm cùng tháng hết thường là lúc mọi người hay dành chút thì giờ nhìn lại những gì đáng nhớ đã xảy ra trong năm, để thấy rõ hơn con đường đã trải qua hầu rút tỉa thêm ít kinh nghiệm trước khi bước vào năm mới. Đối với HĐVN chúng ta thì có thể nói là trong năm vừa qua có nhiều điều đáng ghi nhớ và rất đáng suy ngẫm. Nhìn chung sinh hoạt HĐVN tại nhiều nơi đã rất nhộn nhịp, trại họp bạn Thăng Tiến 7 cũng đông đảo và nhiều màu sắc, HĐVN giữ được sự liên lạc tốt với HĐ Thế Giới ... Tuy nhiên, bên cạnh những sự kiện lạc quan này vẫn hiện hữu khá nhiều khía cạnh chưa được tích cực lắm. Muốn kiện toàn và phát triển Phong Trào, chúng ta cần nhận diện những khía cạnh kém tích cực này và tìm biện pháp giải quyết

1. Nhận diện một số vấn đề

- Chương trình truyền thống

Trước tiên, có thể thấy ngay là chương trình truyền thống trong việc huấn luyện trưởng cũng như trong sinh hoạt cho đoàn sinh đáng lý đã phải được công bố từ lâu lắm rồi. Chương trình huấn luyện truyền thống này sẽ giúp trang bị thêm cho các trưởng, nhất là các trưởng trẻ, đang ngày càng giữ vai trò quan trọng hơn, những vốn liếng cần thiết về văn hóa dân tộc cũng như truyền thống HĐVN để đảm đương nhiệm vụ. Chương trình sinh hoạt truyền thống áp dụng cho các ngành là phần nội dung chủ yếu giúp đoàn sinh đạt được mục tiêu bảo tồn và phát huy bản sắc dân tộc, như Hiến Chương HĐVN đã đề ra. Đã từ rất nhiều năm nay, vấn đề này đã được nhắc đi nhắc lại nhiều lần và cũng đã có một vài cố gắng để tiến tới, nhưng thật đáng tiếc, vì nhiều lý do khác nhau, đến nay chương trình truyền thống đó vẫn chưa hoàn tất. Trong thời gian tới, thủ bản huấn luyện truyền thống dành cho các trưởng và chương trình sinh hoạt truyền thống cho đoàn

sinh phải là mục tiêu hàng đầu mà chúng ta nhất định đạt cho kỳ được. Thêm vào đó, các khóa huấn luyện truyền thống dành cho các trưởng muốn hiểu biết thêm về văn hóa dân tộc và truyền thống HĐVN để đáp ứng với sự mong đợi của phụ huynh và đoàn sinh sẽ được khuyến khích tổ chức định kỳ tại các Miền và Chi Nhánh.

- Nghìn trùng xa cách

Kể đến, vì không gian cách trở, mọi sự gặp gỡ thường xuyên để hàn huyên, tâm tình hoặc để thảo luận công việc chung và để thông cảm nhau hơn rất khó thực hiện, vì nhu cầu này luôn luôn đòi hỏi nơi những người có trách nhiệm phải hy sinh thêm rất nhiều thời giờ và tiền bạc mà ít ai có thể đáp ứng mãi được. Bởi vậy, sự gặp gỡ và liên lạc trong nội bộ Phong Trào không dễ dàng thuận lợi như trong các hội Hướng Đạo quốc gia khác. Vì yếu điểm này, không có gì ngạc nhiên khi nhiều vấn đề cần giải quyết cứ bị ứ đọng mãi và sự thông cảm giữa những người cùng làm việc chung cũng không có thêm cơ hội thuận tiện để nảy nở.

Để vượt qua trở ngại này, sự tận dụng những tiến bộ trong lãnh vực kỹ thuật truyền thông (điện thư, điện thoại ...), ấn hành đúng hạn các bản tin và Nội San Trưởng, thăm viếng các đơn vị trong vùng của những anh chị em có trách nhiệm cần được triệt để thực hiện để tạo thêm sự thông cảm, khẩn khít hầu công việc chung được tiến hành một cách thuận lợi.

- Tài liệu sinh hoạt

Dù trong bất cứ Hội Hướng Đạo quốc gia nào và dù vào bất cứ thời gian nào, tài liệu sinh hoạt cũng vô cùng cần thiết cho mọi đơn vị, mọi ngành, mọi trưởng. Tiếc thay, dù đã có vài cố gắng riêng rẽ đáng khâm phục của một số anh

chị em, số lượng tài liệu mới được xuất bản và có giá trị thích nghi với hoàn cảnh hiện tại thật vô cùng ít ỏi. Công tác này cần được tiến hành một cách mạnh mẽ hầu đáp ứng được nhu cầu của các đơn vị cũng như của mọi người muốn đến với HĐVN. Trong chiều hướng đó, Website của Hội Đồng Trung Ương cần được xem xét lại luôn luôn và cần được mở rộng để trở thành trung tâm dữ kiện của HĐVN và cho HĐVN. Sưu tập các tài liệu cũ có giá trị, viết thêm tài liệu mới, thực hiện các phương cách yểm trợ sinh hoạt khác (CD nhạc, Video tape, tủ sách đơn vị ...) là những công tác thiết yếu giúp cho sinh hoạt được phong phú, vui tươi và bổ ích hơn.

- Cơ cấu tổ chức và thủ tục điều hành

Trong một thế giới đang không ngừng thay đổi với một tốc độ nhanh chóng, mọi sự đều đi tới thì thường khi sự dừng lại sẽ đồng nghĩa với sự thụt lùi. Mọi đoàn thể, tổ chức đều nỗ lực cải tiến để thích nghi với hoàn cảnh mới của xã hội. Các Hội Hướng Đạo Quốc Gia thường thực hiện những cải đổi về đường lối, chính sách, phương thức điều hành và ngay cả cơ cấu tổ chức sau mỗi thời kỳ để có thể kịp thời đáp ứng với những nhu cầu mới của cuộc sống và cũng để tiến lên. Những cuộc hội nghị quốc gia, hội nghị liên quốc gia hoặc vùng, những chuyến viếng thăm của các trưởng nhiều kinh nghiệm thuộc Văn Phòng Hướng Đạo Thế Giới luôn luôn mang đến nhiều đề nghị cải tiến đến cho các hội Hướng Đạo Quốc Gia.

Phong trào Hướng Đạo Việt Nam của chúng ta vào đầu thế kỷ 21 này cũng đã thay đổi khá nhiều so với hai thập niên trước, khi Phong Trào được chính thức tái thành lập tại hải ngoại. Để có thể tồn tại và phát triển trong hoàn cảnh hiện tại, song song với nỗ lực phát huy tinh thần HĐ, chúng ta cần tiến hành những phương thức hoạt động hữu hiệu hầu đạt được những mục tiêu chung mong muốn, đồng thời đáp ứng được những mong đợi của các thành phần nhân sự trong Phong Trào. Do vậy, chương trình hoạt động, ngân sách, thủ tục hành chánh và tài chánh, phương pháp làm việc nhóm trong tình

thần đồng đội ... là những kỹ thuật mà chúng ta cần áp dụng một cách đúng mức trong sinh hoạt chung.

- Kế hoạch dài hạn

Sự thay đổi chính thể tại một số quốc gia Đông Âu đã làm hồi sinh các hội Hướng Đạo tại các quốc gia này cùng những diễn biến tại nước nhà trong các năm gần đây đã mang lại nhiều hy vọng cho sự tái thành lập hội HĐVN. Kinh nghiệm từ các hội Hướng Đạo mới được hồi sinh cho thấy rằng các phong trào Hướng Đạo tại hải ngoại cũng sẽ có phần đóng góp hữu ích. Thêm vào đó, sự phát triển sinh hoạt HĐVN trong những năm gần đây, đặc biệt là tại Hoa Kỳ, đòi hỏi phải có những đường lối để kiện toàn sinh hoạt HĐVN tại quốc gia rộng lớn và đông đảo người Việt này. Bởi vậy một kế hoạch dài hạn nhằm đáp ứng với những nhu cầu của hiện tại và chuẩn bị cho tương lai là điều vô cùng thiết yếu.

- Tài nguyên từ đâu

Chương trình, kế hoạch, dự án nào cũng cần có tài nguyên để thực hiện, nếu không, các dự tính tốt đẹp này chỉ là những ước mơ. Chúng ta thường thấy khó khăn vì thiếu thốn phương tiện mỗi khi bắt đầu một dự án. Hầu hết đoàn thể, tổ chức đều phải đương đầu với trở ngại này, không riêng gì là HĐVN.

May mắn thay, lòng yêu thương con cái và tình thân duy trì bản sắc dân tộc nơi các phụ huynh HĐS lúc nào cũng đậm đà, và nhất là hiện nay, nhiều người Việt đã rất thành công trong doanh nghiệp hoặc trên chính trường dù Việt Nam chỉ là một cộng đồng non trẻ so với nhiều cộng đồng khác trong tiến trình định cư. Cùng với những người từng hoạt động trong Phong Trào cũng như những người có cảm tình với Hướng Đạo, quả tình chúng ta đang có một hậu thuẫn khá lớn. Để có thể duy trì và phát triển sinh hoạt HĐVN, chúng ta cần vận dụng nhiều hơn nữa nguồn tài nguyên từ cộng đồng người Việt, đặc biệt là từ các thành phần đã được đề cập trên. Chúng ta cần làm sao cho cộng đồng người Việt

hiểu rõ hơn về những lợi ích của HĐVN, đồng thời vận động sự trợ giúp của cộng đồng một cách hợp tình hợp lý dành cho HĐVN. Ngoài ra, cũng cần lưu ý đến những nguồn yểm trợ ngoài cộng đồng người Việt. Lắm khi những yểm trợ này rất lớn lao và cũng không phải là quá khó khăn để đạt được. Công tác vận động nhân sự và vận động tài chánh cần được tiến hành một cách hữu hiệu bằng những phương cách thích hợp với xã hội hiện nay.

2. Tình thân và sự hoà hợp

Một người trưởng thành đến với Phong trào HĐVN ngoài cái ước vọng được giúp ích cho nhân quần xã hội qua việc góp phần giáo dục các thế hệ trẻ hơn, đồng thời có thêm cơ hội phát triển tiềm năng của mình, còn vì cái tình thân ái, cách cư xử có tình với nhau của những người trong Phong trào HĐ. Trong hiện tại với cái thực tế 'trăm hoa đua nở', mỗi tổ chức đều có những mục tiêu tôn chỉ cao quý, mỗi đoàn thể đều có những ưu điểm riêng và đều có những sinh hoạt đặc sắc mà không phải riêng Phong Trào HĐ mới cung ứng được (các ưu điểm của Phong Trào HĐ đều đã lần lượt được nhiều đoàn thể mô phỏng theo); chính tình thân là một trong những yếu tố quan trọng quyết định một người lựa chọn đến với tổ chức này hay đoàn thể khác, tham gia tích cực hay thờ ơ, ở lại hay ra đi và nếu đã xa cách rồi còn quay lại hay vĩnh viễn không bao giờ muốn nghe nhắc đến. Bởi vậy, cách cư xử có tình với nhau là điều mà chúng ta cần tâm niệm nếu muốn cho Phong Trào thu hút được nhiều người, giữ được người và khiến người sẽ quay về khi vì hoàn cảnh nào đó mà phải tạm thời cách xa.

Trong HĐVN không có chức tước hay quyền lợi gì để tranh giành mà chỉ là sự hy sinh đóng góp, trách nhiệm phải gánh vác, công việc phải chu toàn. Mỗi một trưởng HĐ đúng nghĩa là một người tự nguyện góp phần phục vụ các thế hệ đi sau, góp phần giúp ích xã hội một cách vô vị lợi. Mỗi một trưởng HĐ là một chiến sĩ văn hoá và xã hội âm thầm và bền bỉ. Biết bao cảm tình và sự quý trọng mà mọi người đã dành cho thành

phần này. HĐVN chúng ta không phải là một đấu trường chính trị mà cần phải dùng đến những lời lẽ nặng nề để tấn công người khác. Những ngôn từ thiếu lễ độ, thiếu khiêm tốn, 'dao to búa lớn' dễ làm cho nội dung muốn trình bày bị mất thiện cảm, vì vậy ý kiến dù hay đến mấy cũng khó đạt được mục tiêu là thuyết phục người khác tán đồng và làm theo quan điểm của mình. HĐVN chúng ta lại càng không phải là một chiến trường mà cần phải xử dụng bất cứ phương tiện nào để tiêu diệt đối phương cho kỳ được. Thái độ hung hăng và hành động thiếu nhân ái là hoàn toàn đi ngược lại với tinh thần Luật và Lời Hứa Hướng Đạo.

Chúng ta luôn có nhu cầu phải cải tiến để đáp ứng với cuộc sống đang thay đổi không ngừng và cũng để Phong Trào ngày càng hoàn hảo hơn. Lắm lúc, sau khi đã thay đổi rồi, chúng ta lại nhận ra rằng sự thay đổi vừa qua chưa phải hay không phải là điều chúng ta mong muốn. Vậy là phải thay đổi nữa. Lắm khi phải thay đổi nhiều lần mới tạm gọi là đạt được mục tiêu. Và rồi mục tiêu đạt được lại sẽ chờ đón sự thay đổi khác. Chúng ta cần sẵn sàng chào đón sự thay đổi nhưng cũng cần giữ cho sự đổi thay được diễn ra trong thân ái và hòa thuận, tránh làm mất đi cái tình của những người bạn cùng chí hướng cũng vốn nhiều nhiệt huyết, nhiều tận tụy và cũng đã lắm hy sinh. Chúng ta đã từng chứng kiến biết bao thể chế chánh trị, biết bao cơ cấu tổ chức ... đã lần lượt bị đổi thay hay bị phá đổ. Sau biến cố năm 1975, Hội HĐVN cũng như các đoàn thể thanh niên khác đã bị giải tán, tài sản bị tịch thu, mọi sinh hoạt bị đình chỉ; nhưng một phần chính nhờ cái tình giữa những người Hướng Đạo mà Phong Trào HĐVN đã được hồi sinh tại hải ngoại này. Thực thể HĐVN xây dựng chủ yếu trên cơ sở tinh thần và tình cảm. Mọi đề nghị thay đổi đều đáng được hoan nghinh, mọi sự cải tiến đều có giá trị, đều quan trọng; nhưng cái tình giữa những người HĐVN còn quan trọng hơn gấp nhiều lần, vì đó là yếu tố tiên quyết. Một khi cái tình đó bị sút mẻ hay mất mát đi thì dù cho đề nghị có hay, cải tiến có hữu ích, cũng

chẳng mấy người thấy thiết tha gì mà đến với những thay đổi đó.

Ước mong vài lời tâm tình nhân dịp cuối năm này sẽ thắp được một ánh lửa nhỏ để mọi anh chị em chúng ta cùng suy ngẫm, cùng thấy rằng sự thay đổi để tiến tới là điều thiết yếu và cùng xem lại cách thức hành động của mình để sự làm việc chung được hoà thuận, vui vẻ và đạt được

kết quả mỹ mãn xứng với sự hy sinh đóng góp của nhiều thế hệ đi trước cũng như của chính mỗi chúng ta và đáp ứng được sự mong đợi của các thế hệ đến sau cũng như của những người vẫn hằng có cảm tình và giúp đỡ chúng ta.

Sydney, những ngày cuối năm 2002
Nguyễn Văn Thuát